sensus commendet dispendijs id est patiat dānum vel dāno affi-
7 ciatur: ꝛ est ornatus modus loquendi. ¶ Jn glo. fi. primo Abb. instat qñ statutum afficiat ignorantes. ¶ Ex dictis eius prima cō clusio est quod si ignorantia sit absq; culpa: excusatur ꝛ euitat oēz penam: facit ter. in. c. ñ. eod. tit. in. vj. bo. text. in. l. metrodorus. ff. de pe. ꝛ glo. no. in. l. j. ff. de recepta. in versi. latrones. ad idem facit ter. in. c. apostolice. de cle. excom. mi. in. c. si vero. de sen. excō. in. c. si vir. de cog. spir. Et probabiliter ignorantia etiam excusat ne quis lu-
cro potiatur. l. fi. ff. de le. j. no. Bart. in. l. auunculo. co. fi. ff. de cōdi. sine causa. ¶ Et ꝑm istam conclusionē q ex probabili ignorantia qs excusetur in no. casu Abb. cōsuluit in consi. xxxv. in. j. lib. Ro. in consi. cccl. xxiij. Jo. de ana. in consi. lxxij. Signo. in cōsi. cxxxij. in tertio dubio: barba. in consi. xlvj. col. pe. lib. x. ꝛ Fe. de senis in cōsi. xiij. clericus percussit. ꝛ qō tradit Bellus in. iij. parte scō tempo.
8 q. lxxxiij. in tract. bannitorum. ¶ Scōa conclusio q si ignorans sit in lata culpa punitur sicut si esset in dolo in casibus in quibus lata culpa dolo equiparatur: prout ē regulariter. l. qō nerua. ff. de po. l. mulier. §. si heres. ver. sed etiā. ff. ad treb. l. j. §. j. ff. si men. fal. mo. dixe. Et ideo non excusatur ille qui ignorat illud qō commu-
niter omnes sciunt. c. fi. j. qui ma. accusa. posl. l. sed ꝛ si pupillus. §. prescribere. ff. de insti. ꝛ in no. casu tradit Ro. in cōsi. lvij. in iij. du
9 bio. ꝛ in cōsi. cxxvij. in fi. ¶ Tertia cōclusio si lata culpa nō equi-
paratur dolo: non tenetur de dolo: sed pro modo culpe puniēdus erit. Et inter alios casus in quibus lata culpa dolo nō equiparat duos Abb. ponit hic. ¶ Primus qñ in aliquo actu expresse dol? requiritur lata culpa non sufficit inducit text. in. c. si vero. el. ij. de senten. excom. iuncto. c. si quis suadente diabolo. xxij. qō. iiij. ꝛ sim
pliciter sequunt ꝛ Mod. ꝛ fuit do. Bart. in. l. qō nerua. col. iij. ff. de posi. per ter. in. l. j. in prin. iūcto. §. si qs aūt. ff. ne vis fiat ei. ꝛ in. l. ñ. in prin. iuncto. §. hac actione. v. si publicanus. ff. vi bo. rap. ꝛ idem Bar. in. l. j. §. nō aūt. ff. si qs test. liber. ꝛ sequitur Alex. in cōsi. lxv. li. j. ¶ Sed aduertēdum est q primo ter. in. d. c. si vero. nō vī. pba-
re qō Abb. dicit: q non vī log in lata culpa cū ibi esset pbabilis ignorantia: q erat clericus in habitu laici ꝛ talis quis esse ꝓsumit qualis ex habitu iudicatur. l. item apud labeonem. §. si quis virgi nes. ff. de iureiur. Similiter iura que allegat Bart. non videntur loqui in lata culpa. ¶ Scōo cōtra Bar. ꝛ Abb. vī ter. in. d. l. j. §. ō actio. ff. si men. fal. mo. di. Et lz Barto. in. d. l. qō nerua. conetur re spondere q ibi illud sit per viam extensionis q iurisco. ita decla-
rando vlterius procedit hoc vī contra illū ter. vbi primo dr quod nō tenet agrimēsor de culpa: sed tm̄ de dolo ꝛ reseruat latā culpā ergo non vī per viā extensionis: vt Bar. dicit sed q dolo equipa-
ratur: vt ter. ibi expresse dicit: ꝛ sic vī ter. ibi qō lz dolus expresse ꝛ precise requirat: vt pz ibi p dictionē tm̄ nō tm̄ lata culpa excludit. ¶ Tertio hoc cōfirmat q cum lata culpa dolo equipareť regula
riter ex interpretatione passiua qō dr de dolo ēt in lata culpa intel
10 ligitur: arg. l. j. §. lex falcidia. ff. ad. l. fal. ¶ Scōs casus in quo lata culpa nō equiparatur dolo: qñ dol? tacite requirit: put est actus in ꝓsona alterius punit put Abb. hic dicit: ꝛ latius tradit Bart. in. d. l. j. §. non autem. ff. si quis testa. liber. ꝛ Mod. simplr sequun
tur. ¶ Sz hoc vī dictū Bal. in. l. iij. §. qō ptor. ff. ne quis cum. vbi inquit q in statuto quo cauetur si qs aliquez pcusserit puniat in centū dolus nō requirit p illū ter. ꝛ idē Bal. in. l. actiōibus in pn. ver. sed quid si statutū dicit. ff. de in lit. iurā. ¶ Pro concordia cō siderandū est q statutū dz intelligi ꝑm ius cōe: vt not. in. c. cū dile-
ctus. de consue. in. l. ij. C. de nora. facit ter. in. l. si qñ. C. de inoffi. test. Et ideo si statutum in tali loquitur in quo de iure communi do-
lus regratur codē mō ēt statutū dz interptari. Si vero pena que a statuto imponit rōne culpe imponi potest de iure cōi tūc etiam statutum p culpa intelligit. Et ita Ang. distinguit in. l. j. ff. de le-
gi. in ver. itē querit si statutū. Unde ibi infert q si pena decapita-
tionis imponat dz subaudiri dūmō dolo fiat: allegat ter. in. l. cum aūt. §. excipitur. el. j. in ver. capitalem. ff. de edil. edic. Et idem not. Bar. in. d. l. j. §. nō aūt. dum inquit q sunt quedā delicta in quib? de sui natura dolus requiritur vt in furto vel falsitate: vnde sta-
11 tutum de furto vel falsitate intelligit qō dolose fiat. ¶ Ex qbus infertur q statutum imponēs penā mortis p homicidio intelligi dz dūmō ex dolo ꝛ ex proposito cōmittat: ꝛ ita expsse in statuto de homicidio tradit Bal. in. l. data opa. col. iiij. ver. itez si statutū pci se punit homicidium. C. qui accusare. ꝛ idē Bald. ꝛ Salyc. in. l. ñ. C. de nora. cum concor. vt tradit Alexā. in. l. ꝛ si seueriꝰ. C. de insa. ꝛ in consi. cxl. vī in casu proposito. col. iij. ꝛ in consi. cxlviij. post red
ditum consilium. col. fi. eo. lib. Et ita de facto dicit se rūdisse paul. de cast. in. d. l. ꝛ si seueriꝰ. ꝛ pro singulari allegat illud dictū Bal. in. d. l. data opera. ꝛ idem Pau. de ca. in. l. nemo. C. de epi. audien. in. l. j. in prin. C. vbi senat. vel da. ꝛ in. l. fi. ff. de legi. in fi. ꝛ in consi. exj. in cā carceratorum. in prin. ꝛ idem Ange. in. l. is qui cum telo. C. de sica. in fi. quem refert ꝛ sequit ful. in consi. cxxxiij. visis denū-
cia. in fi. Et ꝑm istam cōclonem etiam consuluit Lar. in cōsil. xliij. pro dño Christophoro. circa fi. vbi ad hoc ēt allegat Joā. and. qui hoc dicit in rla p possessore. col. ij. de re. iu. in. vj. in mercu. ꝛ Bart. veron. in consi. xxx. ꝛ in cōsi. xxxj. ¶ Et ampliat ista conclusio si sta
tutum exciperet cām defensiōis vt qz excipiat vnum casum: nō tm̄ ampliat rla statuti quomin? intelligat ꝑm ius cōe. s. dolo iterue-
niēte: vt no. voluit Lar. in. c. latoz. de homi. vbi Joā. de ana. in col. fi. in ver. vltimo querit dūs Flo. ¶ Predicta cōclo de homicidio limitatur nō ꝓcedere qñ statutū loqueret de homicidio qualiter cūq; commisso: q; tunc ēt in homicidio absq; dolo commisso ha-
beret locū pena statuti: vt no. voluit Saly. in. l. ij. col. iij. C. de nor. ꝛ refert ꝛ sequitur Alexā. in. d. l. ꝛ si seueriꝰ. C. de insa. Et hoc di-
ctum plerisq; Mod. er. in variis locis simpliciter sequuntur. ¶ Sz tm̄ temperat ista limitatio vt nō includat homicidiū commissum ex cā necessarie defensionis: vt no. tradit do. Joā. bap. de sancto se-
ueri. in repeti. l. omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iu. chart. xxviij. in versi. quarto infert. ¶ Et ad superius dicta videndum est qō no. Bar. in. l. iuste possidet. circa fi. ff. de acqui. pos. ꝛ Are. ibi colū. pe. oppo nit de. d. l. iij. §. qō ptor. ff. ne quis eū. ꝛ alr rūdet quā. ꝛ. dictū sit: ꝛ Bart. in. l. j. §. nō aūt. ff. si quis testa. liber. ꝛ Abb. hic. Dicit ibi Areti. q nō vī dria an statutū loquatur in rem vel in ꝓsonā qz in effectu ista videnť correlatiua vt lati? ipe deducit. Sz rūderi potest hoc esse verum ꝓsiderato eo qō in consequētiam venit. Sed Bar. loquitur attēto eo qō principalr statutū vī respicere. Et in simili casu hoc modo etiam distinguit Bar. in. l. si quis ꝑ eo. colū. iij. ff. de fideius. ꝛ in aut. sacramenta puberū. co. iij. C. si aduer. vendi. ꝛ
12 no. Lar. in cōsi. ix. in ti. de iureiu. cū si. ¶ Quarta cōclusio Abb. est qō si ignorans fuit in leui vel leuissima culpa nō punit crimina liter: vt not. Ly. in. l. data opa. C. qui accu. Et hoc verum vbi ciui liter puniri pōt: ar. l. qui edes. ff. de incēd. rui. nauf. alis secus ꝛ tali casu ꝓcedit qō no. Bar. in. l. respiciendū. in. §. delinquūt. ff. de pe-
nis. vt per eū hic ꝛ Mod. sequuntur. ¶ Sed aduertendum est q; Bar. in. d. l. respiciendū. §. delinquunt. contra Ly. allegat illuz ter. in. d. l. qui edes. qui parum facit q; non vī q ibi criminaliter puniatur: lz ciuiliter puniri non possit: q; illa commutatio in pe-
nam corporalem fit ibi accidentaliter qñ nō pōt soluere estimatio nem damni: ꝛ dz fieri de volūtate creditoris. l. fi. vbi Bal. ff. de in ius voc. ꝛ ter. in. l. respiciendum. §. delinquūt. ff. de pe. qué ibi no. Bar. vī ꝓcedere ꝗuis in illo casu ēt ciuliter agi potuisset. Unde Bal. in. l. data opa. col. iiij. ver. nunc de tertio. C. qui accu. dicit esse distinguendum an sit culpa in faciendo vel nō faciēdo: ꝛ sequitur Pau. de cast. in. l. j. ff. de legi. Bal. in. d. l. data. An. in. c. fi. de bis q se occi. ꝛ idem Bal. in. d. l. j. dr̄iam facit inter leuē culpā ꝛ leuissimam: ꝛ sequit Bar. vero in cōsi. xlij. cū petrus. co. pe. Et i isto casu etiaz aliter distiguit Ang. d. l. j. ff. de legi. dicēs qō ordinaria pena nūq̄ criminalr imponit ꝑ culpa leui vel leuissima. Sec? est i pena extraordinaria de qua loquit text. in. d. §. delinquunt. ꝛ ita etiam Bal. in. l. in actionibus. ff. de in litem iuran. dicit illū. §. in pena ex traordinaria ꝓcedere. Et ista cōcordia ꝓbabilis vī aliter etiam cō cordando Ly. ꝛ Barto. distinguit Saly. in. l. prima. in fi. C. de sica.
13 ¶ An aūt statutū addēs penaz in facto dānato de iure cōi liget ignorantē. Ant. de bu. hic late insistit in. iiij. col. in ver. ex his decī ditur dubium. ꝛ finaliter tz qō nō. ꝛ idē Bomi. post Jo. an. in. c. ñ. col. pe. in glo. in verbo statuta. co. tit. in. vj. ¶ Cōtrariū vī voluisse Bar. post Ly. in. l. j. col. viij. ver. scōo quero. C. de sum. tri. cū simi. vt referunt Mod. hic. Et ista opi. verioꝛ est de iure lz alia equioꝛ sit vt concludit Abb. in. c. a nobis. de sen. excom. co. pe. qz dicit ipse q ignorantia non est probabilis: ex quo factum est dānatum: allegat bonum ter. in. c. vulgaris. §. si quis es. ff. de fur. Sz tm̄ ille text. parū facit q; ibi cōsideratur interesse partis iō veritas inspicitur quod cēt aurū. ¶ Mod. hic arguit ꝛ videť sequi primam opi. q propter ignorātiā excusek p ter. in. c. si quis cū duab?. in. c. si qs cuz matre. xxxiij. q. vl. sed illa iura de ignorātia nihil dicunt. ¶ Scōo q; cōstitutio q dz extēdi ad preterita ꝑm ea q habenť in. c. fi. j. eod. nō extēdit rōne pene ne ignorās penā patiat: vt p gloss. in cle. ñ. de here. Sed rūdet q in tali casu ignorantia est multum pbabilis cū ignorāti imputari nō possit: secus in ꝓposito vī vbi factū est re probatum de iure communi, ¶ Tertio q; dum reus incurrit pe-
nam cōcurrere vī quedam naturalis oblo ad penā. l. imperatoriꝰ. ff. de iure fisci. ꝛ not. Bar. in. l. ex hoc iure. co. fi. de iusti. ꝛ iu. q non cadit in ignorāte. Sed respōderi pōt q; ex quo dat opaz rei illicite reputatur cōsentire etiam in eo qō segtur ꝓter eius intētionem: vt pz in. c. fin. de homi. in. vj. ¶ Quato q; respectu pene vī lex nona que nō ligat ignorātem. Sed dici pōt q ista nouitas non attendi tur in isto q operam ꝑstat rei illicite vt dictum est. ¶ Ultimo alle gatur ter. in. l. eū q. §. pe. ff. de iniur. Sed loquit ibi qñ vni iniuria fit ex persona alterius: q; quo casu aius iniuriātis simpliciter inspi citur vt declarat Bar. in. l. diuus. ff. de sica. Et ideo vt abb. dicit in. d. c. a nobis. verioꝛ de iure vī opi. Barto. ꝓ quo facit ratio. c. fi. de homi. in. vj. ibi. cū potuerit cogitare ꝛc. Lū vnaquęq; ciuitas bēat ꝓpria statuta ꝛ abūdet in sensu suo: vt dr in. c. vtinam. lxvj. di. Et iura volunt q in delictis locus delicti attendať. auf. qua in ꝓ uincia. C. vbi de cri. l. saccularij. in. §. sunt q̄dam. ff. de extraord. cri. no. Bar. in. d. l. j. de sum. tri. Bal. in. l. ij. in fi. C. de nora. cum fi. Et ꝓ ista cōclusione facit ter. in. l. si qs aliqd. §. q abortiōis. ff. de pe. in fi. ꝛ qō no. Barto. in. l. respiciendum. §. delinquūt. in fi. ff. de pe.